

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติทางดนตรีของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง

The Development of Learning Achievement and Practical Skills of Music by using Direct Instruction Model for Grade 7 students

ธนกร มหัทธนะกุลชัย (Thanakorn Mahutthanakulchai) *

ดร. ศิริพงษ์ เพียศิริ (Dr. Siribhong Bhasiri) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และ 2) พัฒนาทักษะการปฏิบัติวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง โดยนักเรียนมีทักษะการปฏิบัติทางดนตรีเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี ที่เรียนวิชาดนตรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 41 คน การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre - Experimental Research Design) แบบกลุ่มเดียววัดผลหลังเรียน (One shot case study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง จำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 18 ชั่วโมง และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบประเมินทักษะการปฏิบัติทางดนตรีของนักเรียน

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 23.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.06 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 82.93 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติทางดนตรี เฉลี่ย 24.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.66 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 85.37 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: ทักษะการปฏิบัติทางดนตรี, การสอนทางตรง, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Keywords: Practic skills of music, Direct Instruction Model, Learning Achievement

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น



Abstract

The proposes of the present study were 1) to develop Grade 7 students' learning achievement in music subject by using Direct Instruction Model so that student achievement the criteria was at least 70 percents of the students gained 70 percents in achievement test. 2) to develop Grade 7 students' Practical skills of music so that student the criteria was at least 70 percents of the students gained 70 percents in Practical skills of music test. The target group consisted of 41 Grade 7 students Bothongwongjunwittaya School, under the Secondary Educational Service Area Office 18, during the second semester of the 2012 academic year. The present study was Pre - Experimental Research Design. The tools used for the study included experimental tool which was consisted of 12 lesson plans for music subject based on the Direct Instruction Model and assessment tool which was 30 multiple choices music learning achievement test.

The findings:

1. The students were able to make a mean learning achievement score of 23.73 (or 81.06%) of the full marks which passed the prescribed criterion, and 34 students (or 82.93%) passed the criterion.
2. The students were able to make a mean practical skills of music score of 24.95 (or 83.66%) of the full marks which passed the prescribed criterion, and 35 students (or 85.37%) passed the criterion.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงนั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีจุดมุ่งหมายหลัก คือต้องการพัฒนาคนให้มีศักยภาพ โดยมีการเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากยึดครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดเป็นและร่วมมือกันแก้ปัญหา โดยครูมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและชี้แนวทางในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมี

ความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ และการจัดการเรียนการสอนจะต้องมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ดนตรีเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ไม่ว่า จะมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง หรือที่ยัง

ล้ำหลังอยู่ ต่างก็มีการแสดงออกทางดนตรีเพราะดนตรีมีประโยชน์ ก่อให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจ ส่งผลให้จิตใจผ่องใส มีชีวิตชีวาดนตรีช่วยให้ความเพลิดเพลิน ให้ความอบอุ่น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายอารมณ์เมื่อรู้สึกเคร่งเครียด กระตุ้นให้รู้สึกคึกคัก กล้าหาญในยามที่หวาดกลัว ทั้งยังช่วยหล่อหลอมจิตใจ ให้คนได้หันมาสร้างกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดความสามัคคี ในทางสังคมไทยดนตรีมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของคนไทย ตั้งแต่สมัยโบราณ จนถึงปัจจุบันถ้าพิจารณาวันสำคัญต่างๆ ของไทย จะพบว่างานเหล่านั้นมักจะมีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งสิ้น เช่น งานวันเกิด งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ จนสามารถกล่าวได้ว่าที่ไหนมีงานต้องมีดนตรี ดนตรีมีบทบาท ทำให้งานครึกครื้น ดนตรีมีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ และมีประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เรา (วิชรินทร์ สายสาระ, 2530)

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยานั้น ได้จัดเป็นรายวิชาเดียวกันกับศิลปะ และนาฏศิลป์ เป็นรายวิชาพื้นฐาน ซึ่งจัดการเรียนการสอนดนตรี 1 ชั่วโมง และนาฏศิลป์ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ โดยในวิชาดนตรีได้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล ตลอดจนเปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรี ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทเรียน มีทักษะการเล่นดนตรี เกิดความรู้สึกสุนทรีย์ในการฟังดนตรี ประเมินคุณภาพงานดนตรี เข้าใจการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหา วิธีสอนและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา ปัญหาที่พบ คือ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่พอ เนื่องจาก ในวิชาดนตรีเรียน 1 ชั่วโมง ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นในทางทฤษฎี นักเรียนไม่ค่อยได้ปฏิบัติดนตรี จึงทำให้นักเรียนขาด ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎีการเรียนดนตรีอย่างแท้จริง และที่สำคัญขาดทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีอีกด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแนวคิดของนักการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยสนใจนำวิธีการสอนทางตรงมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรี เพราะรูปแบบการสอนทางตรงเป็นการสอนโดยมุ่งเน้นการให้ความรู้ที่ลึกซึ้ง ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีบทบาทในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ มีการเรียนการสอนโดยจัดสาระและวิธีการให้ผู้เรียนอย่างดีทั้งทางด้านเนื้อหาความรู้และการให้ผู้เรียนใช้เวลาเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้วิธีแยกย่อยทักษะการเรียนรู้ออกเป็นขั้นเป็นตอน และสอนไปตามขั้นตอนอย่างมีระบบ มีการสาธิตจากครู และการฝึกทักษะการปฏิบัติด้วย

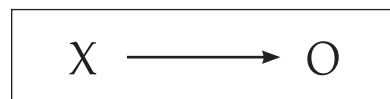
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และ

2. เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง โดยนักเรียนมีทักษะการปฏิบัติทางดนตรีเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดลองขั้นต้น (Pre - Experimental Research Design) แบบกลุ่มเดียว มีการวัดผลหลังเรียน (One - shot Case Study) เขียนเป็นแผนภูมิ ดังนี้



เมื่อ X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรง

O แทน การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติดนตรีของ



2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ที่เรียนวิชาดนตรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 41 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาดนตรี หน่วยการเรียนรู้เรื่อง เล่าขานตำนานดนตรี มากมี ศิลปะเสียง ร้อยเรียงสำเนียงเพลง บรรเลงและรักษาศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรงจำนวน 12 แผน รวม 18 ชั่วโมง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้ทดสอบหลังกระบวนการเรียนการสอนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(1) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีโดยใช้แบบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Scoring Rubric)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติทางดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรงมีดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 เรื่อง เล่าขานตำนานดนตรี มากมี ศิลปะเสียง ร้อยเรียงสำเนียงเพลง และบรรเลง และรักษา ตามลำดับ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ

82.93 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 23.73 คิดเป็นร้อยละ 81.06 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนได้มีการเรียนรู้และฝึกทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน จนเกิดความรู้และความเข้าใจในสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ และยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ในระดับต่อไปและในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Joyce, Weil and Showers (1992) ที่กล่าวว่า การฝึกปฏิบัติที่มีขั้นตอน ที่ได้รับการวางแผนที่ดี โดยเฉพาะ มีการกระจายกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นตอนย่อย ๆ ที่ผู้เรียนต้องกระทำไปตามลำดับจากง่ายไปหายากอย่างต่อเนื่องโดยใช้หลักการของการกระทำตามแบบ (Modeling) การเสริมแรง (Reinforcement) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ทฤษฎีของ Joyce and Weil (1986 อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2545) ที่กล่าวว่า รูปแบบการสอนทางตรงเป็นการเรียนรู้ทั้งทางด้านพุทธิสัย และทักษะพิสัยได้อย่างรวดเร็วและได้มากในเวลาจำกัด ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามความสามารถของตนเอง จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและมีความรู้สึกรับผิดชอบในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้และช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังทำให้นักเรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังต่อไปนี้ ในด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด

และลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ในด้านความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ในด้านความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม ในด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น และในด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม สวรรณัจฉ์ (2549) ที่ทำการศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อพาวเวอร์พอยท์ประกอบการสอนทางตรง (Direct Instruction Model) วิชาคณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ค 31101 เรื่องการบวกจำนวนเต็มและการลบจำนวนเต็ม

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ศิริเพ็ญ ภักดี (2552) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางตรง เรื่อง การใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล รายวิชาการใช้โปรแกรมนำเสนอและสื่อประสม ในงานธุรกิจ รหัสวิชา 3204-2307 ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล วิชาการใช้โปรแกรมนำเสนอและสื่อประสม ในงานธุรกิจ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.25 คิดเป็นร้อยละ 85.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิมา นนทโส (2554) ที่ได้ทำการศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดริเริ่ม และความคิดเห็นของนักเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างชิ้นงานจากโปรแกรมไมโครซอฟต์พับบลิชเซอร์ 2003 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 18.82 คิดเป็นร้อยละ 75.27 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 34 คนซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้

2. ทักษะการปฏิบัติทางดนตรีของนักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ทักษะการปฏิบัติทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติทางดนตรีผ่านเกณฑ์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 85.37 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักเรียนได้รับการเอาใจใส่จากครูผู้สอน ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน เพราะได้รับการเสริมแรงทางบวกอยู่เสมอ และนักเรียนมีความเป็นอิสระในการทำงานและการฝึกปฏิบัติทางดนตรี ประกอบกับบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นไปอย่างผ่อนคลายและมีความยืดหยุ่น จึงทำให้



นักเรียนเกิดความคิด สุนทรียภาพและจินตนาการทางดนตรี จึงทำให้เกิดความรู้สึกที่ติดตัวตนเอง ต่อเพื่อน และต่อครูผู้สอน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะทางดนตรีได้อย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา อัญญาวัชระ (2547) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ประชากรที่ศึกษาคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถมศึกษา ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยพบว่า การสอบทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแผนการสอน ในด้านความรู้ทางทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ดีขึ้นตามลำดับ และงานวิจัยของ เสกสรพรหมไชยา (2548) ที่ได้ศึกษา การเปรียบเทียบทักษะทางดนตรีและผลสัมฤทธิ์วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนการสอนดนตรีตามแบบของโซลตาน โคตยา และคาร์ล ออร์ฟ กับการจัดการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเรียนการสอนตามแบบของโซลตาน โคตยา และคาร์ล ออร์ฟ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 46.10 คิดเป็นร้อยละ 76.83 มีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางดนตรีตามแบบของโซลตาน โคตยา และคาร์ล ออร์ฟ สูงกว่าการจัดการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ รวีวรรณ คงสวัสดิ์ (2550) ที่ได้ทำการศึกษา การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบรวม-แยก-รวม เน้นทักษะการเล่นแบบจับคู่ในวิชาดนตรีไทยปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาดนตรีไทยปฏิบัติ โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบรวม-แยก-รวม เน้นทักษะการเล่นแบบจับคู่ มีทักษะการเป่าขลุ่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่น ๆ ที่สอดคล้องและแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดย

ใช้รูปแบบการสอนทางตรง ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะทางด้านต่างๆ สูงขึ้น แก่ งานวิจัยของ วิภาณี พลเยี่ยม (2552) ศึกษาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านม่วงตง อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี จำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่าน ร้อยละ 70 ขึ้นไปมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 71.42 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปัญญาวรรณชัย (2553) ศึกษาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะความสามารถด้านการฟัง-พูด ร้อยละ 70 ขึ้นไปมีจำนวน 9 คนจากนักเรียนทั้งหมด 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนึ่งฤทัย พวงเพชร (2554) ศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง บทสนทนาในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการพูดเฉลี่ยเท่ากับ 22.27 คิดเป็นร้อยละ 89.09 ของคะแนนเต็ม ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ทักษะการพูด 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) การที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน และฝึกปฏิบัติตามความสามารถของตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากยิ่งขึ้น

2) การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนอาจให้ข้อมูลย้อนกลับได้ทั้งเป็นรายบุคคลเพื่อให้นักเรียนได้ทราบสิ่งที่ควรปรับปรุง และเป็นรายกลุ่มเพื่อให้

นักเรียนได้เพิ่มการทำงานเป็นกลุ่ม และความสามัคคีในกลุ่ม

3) การเสริมแรงทางบวก การให้ความเป็นอิสระในการทำงานและการฝึกปฏิบัติ ประกอบกับบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย มีความยืดหยุ่น จะทำให้นักเรียนเกิดความคิด สุนทรีย์ภาพและจินตนาการทางดนตรี สามารถเรียนรู้ทักษะทางดนตรีได้อย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง ที่ประเมินทักษะการปฏิบัติทางดนตรีด้วยเครื่องดนตรีที่หลากหลายมากขึ้น

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชาดนตรีโดยใช้รูปแบบการสอนทางตรงกับการสอนวิชาดนตรีโดยใช้รูปแบบการสอนอื่น ๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ทศนา เขมมณี. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา วรณชัย. (2553). **ความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง**. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พนอม สุวรรณวัจน์. (2549). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สื่อเพาเวอร์พอยท์ประกอบการสอนแบบทางตรง (Direct Instruction Model) วิชาคณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้พื้นฐาน ค 31101 เรื่อง การบวกจำนวนเต็มและการลบจำนวนเต็ม**. ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2555, จาก <http://docs.google.com/viewer>.
- รวีวรรณ คงสวัสดิ์. (2550). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบรวม-แยก-รวมเน้นทักษะการเล่นแบบจับคู่ในวิชาดนตรีไทยปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วัชรินทร์ สายสาระ. (2530) **ปัญหาการเรียนการสอนวิชาดนตรีศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดเลย - ขอนแก่น**. เลย: สหวิทยาลัยอีสานเหนือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วิภาณี พลเยี่ยม. (2552). **ความสามารถด้านการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง**. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ศศิมา นนทโส. (2554). ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดริเริ่ม และความคิดเห็นของนักเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างชิ้นงานจากโปรแกรมไมโครซอฟต์เพ็บลิชเชอร์ 2003 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริเพ็ญ ภักดี. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางตรง เรื่อง การใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล รายวิชาการใช้โปรแกรมนำเสนอและสื่อประสมในงานธุรกิจ รหัสวิชา 3204-2307 ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ. ค้นเมื่อ 22 กันยายน 2555, จาก http://www.thaiteachers.tv/abstract_comment.php?id=60.
- เสกสรร พรหมไชยา. (2548). การเปรียบเทียบทักษะทางดนตรีและผลสัมฤทธิ์วิชาดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนการสอนดนตรีตามแบบของโซลตัน โคตยาและคาร์ล ออร์ฟ กับการจัดการเรียนการสอนแบบพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 –2559) ฉบับสรุป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- หนึ่งฤทัย พวงเพชร. (2554). ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง บทสนทนา ในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรนุชา อัญญะวัชร. (2547). การเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีการผสมผสาน การอ่านโน้ตและการร้องโน้ตกับกลุ่มที่สอนโดยวิธีการอ่านโน้ตและวิธีการร้องโน้ต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Joyce, B. & Weil, M. & Showers, B. (1992). *Model of teaching*. 4th ed. Boston: Allyn and Bacon.

